

Je potrebné pripustiť, že nie všetkým odborníkom na duševné zdravie je príjemné zaoberať sa týmto problémom. V prípade, že je to tak, odporúča sa pomoc iných.

Poradenstvo pre traumatizované ženy a mužov so skúsenosťou umelého potratu je dôležité, pretože táto skúsenosť musí byť spracovaná, aby sa mohla navrátiť rovnováha do ich života.

Z tohto dôvodu je nutný poradenský program, ktorý je láskavý, nie súdiaci, diskretný a umožňujúci vyjadriť bolesť jednotlivca, aby mohla začať cesta k uzdraveniu. Dovoľuje brať do úvahy zmierenie, hľadanie medzi ženou, Bohom (ak je žena veriaca) a jej potratným dieťaťom. To dáva mužovi alebo žene povolenie žaliť otvorene nad jej/jeho stratou, mať právo na žiaľ v tejto strate, a umožňuje mužovi alebo žene, ktorí majú náboženskú vieru stať sa prijímateľom Božieho uzdravenia a Milosti.

Poradenstvo týkajúce sa post-interrupčného zranenia je dielo Milosti, pretože volá po pochopení skutku (interrupcie) a volá po uzdravení bôľu, s ktorým sa zranení stretávajú.

Volanie k Láske a Odpusteniu

10 Mój milý začal

a povedal mi:

Hor' sa, priateľka moja,

krásava moja, a pod'!

11 Lebo, hľa, už je po zime,

dážď prestal, pomínil!

12 Kvieťa sa kľuje po kraji,

nadišiel spevu čas.

Hrdličky hrkútanie

po našom kraji znie.

13 Na fige bronie už rané ovocie,

roznáša vôňu vinič v rozkvet.

Nuž, hor' sa, priateľka moja,

krásava moja, a pod'!

14 Holubica moja v rozsadlinách skál,

v úkryte na bralách,

daj zriet' mi svoju tvár,

daj počut' mi svoj hlas,

veď sladký je tvoj hlas

a krásna je tvoja tvár.

Pieseň piesní 2,10-14

Leták v origináli pripravila:

Anne Lastman

BA (psy), BA Rel. Stds.

Dip.ED.(Sec).MA Rel. Edu., MTS.

Victims of Abortion (Obete potratu)

Trauma Conselling and Info Service

Victoria, Australia

Pripravilo:

Diecézne pastoračné centrum pre rodinu,

Kapitulská 21, 97401 Banská Bystrica

Mobil: **0911 911 794**

Telefón: **048/ 4720 212**

Mail: **rachel@rodinabb.sk**

Web: **http://www.rodinabb.sk**

Vytlačené s podporou MS Fashion, s.r.o

Neznámy bôľ prenikajúci súčasnú spoločnosť

Trauma spôsobená interrupciou

Úvod

Rovnako ako spontánny potrat alebo narodenie mŕtveho plodu, aj interrupcia znamená smrť dieťaťa. Túto skutočnosť je potrebné uznať, lebo bez uznania tejto skutočnosti prostredníctvom smútku a žiaľu, na ktorý existuje oprávnený dôvod, môže nastať hlboké zranenie. Post-interrupčná trauma postihuje niektoré ženy, zvlášť tie, ktoré sú viac zraniteľné.

„Post-abortívny (post-interrupčný) syndróm je oneskorený alebo pomaly sa rozvíjajúci chronický syndróm žiaľu.“ Psychiater Dr. E. Seal, M.A., D.P.M., F.R.A.C.P., F.R.A.N.C.P.

Symptómy traumy po interrupcii

- ⇒ depresia
- ⇒ časté vzlykanie
- ⇒ ustavičný pocit hanby a viny, výčitky svedomia
- ⇒ strata sebaúcty
- ⇒ osamotenosť
- ⇒ odcudzenie
- ⇒ prenikavý smútok
- ⇒ úzkosť
- ⇒ ťažkosti vo vzťahoch
- ⇒ väzbové ťažkosti s nasledujúcimi deťmi
- ⇒ sexuálne dysfunkcie
- ⇒ zvýšené emocionálne odozvy
- ⇒ samovražedné sklony
- ⇒ drogová a alkoholická závislosť
- ⇒ poruchy príjmu potravy
- ⇒ vážna popôrodná depresia
- ⇒ opakované potraty

Post-interrupčná trauma a jej vznik

Následne po interrupcii a zvyčajne okamžitom pociťovaní úľavy (kvôli ukončeniu vnímaných problémov) nastáva obdobie negatívnych reakcií a správania. Toto obdobie môže trvať krátko alebo aj celý život.

Ženy postihnuté post-interrupčnou traumou môžu pôsobiť „normálne“, hoci je možné si všimnúť malé rozdiely, napr. nekontrolované vzlykanie, pocit smútku, vyhýbanie sa bábätkám, reakcie na výročie plánovaného termínu narodenia. Pre ženu sa stávajú bežnými nočné mory, poruchy príjmu potravy, bludný životný štýl.

Spustenie post-interrupčnej traumy

Post-interrupčná trauma môže byť spustená narodením „chceného“ dieťaťa alebo inými okolnosťami, ako sú:

- ⇒ ťažkosti s počatím
  - ⇒ smrť iného dieťaťa (Boží trest za moju interrupciu)
  - ⇒ spontánny potrat (Boží trest)
  - ⇒ narodenie v rodine
  - ⇒ smrť v rodine
  - ⇒ koniec reprodukčného života
- Podľa dostupných údajov obdobie odmietavého popierania môže trvať približne 5 až 10 rokov. (U niekoho je to obdobie kratšie.)

Kto je najviac v ohrození

- ⇒ Ženy, ktoré podstúpili interrupciu kvôli zdravotným dôvodom alebo abnormalitám plodu (Tieto sú chcené deti)
- ⇒ Ženy s ťažkosťami vo vzťahu
- ⇒ Ženy s psychiatrickými chorobami
- ⇒ Mladé a labilné ženy

- ⇒ Ženy donútené k interrupcii
- ⇒ Veľmi mladé ženy
- ⇒ Ženy so skúsenosťami sexuálneho zneužívania v minulosti
- ⇒ Ženy, ktoré sa rozhodnú pre interrupciu vo vyššom štádiu tehotenstva
- ⇒ Ženy, ktoré už niekedy podstúpili interrupciu
- ⇒ Ženy, ktoré idú na potrat kvôli kariére
- ⇒ Ženy s vážnymi problémami sebaúcty

Post-interrupčná trauma je vážna. Je normálne žiaľiť kvôli strate niekoho, koho poznáme. Tehotenstvo je čas hormonálnych zmien a nestability, je to čas kedy sa žena najviac cíti byť ženou. O tehotenstve sa vždy zvykne hovoriť s úctou, tehotenstvo vždy znamená „bábätko“. Tieto vnímané presvedčenia a pocit hanby a viny, súvisiaci s ukončením tehotenstva, spôsobujú bolesť.

Stres spôsobený interrupciou (alebo post-interrupčná trauma) je skutočne deštruktívny a vážne ohrozuje duševné zdravie žien.

Navyše, ženy zažívajú úzkosť aj kvôli možnosti zvýšeného rizika rakoviny prsníka, čo zhoršuje celkovú situáciu.

Kde hľadať pomoc

Post-interrupčná trauma je v súčasnosti chápaná ako typ post-traumatickej stresovej poruchy a podľa toho s ňou treba zaobchádzať. Starostlivosť o ženu zranenú jej skúsenosťou s interrupciou je výnimočný a špecializovaný typ starostlivosti.